

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda, hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felélős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 20 kor. (Külföldre 24 K)
Félévre 10 kor. Negyedévre 5 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A valuta.

Szomorú adatokat tartalmaz a lapok tőzsdéi rovata mostanában. A korona értéke zuhanásszerűen esett lefelé, úgy hogy a legutóbbi napokban egy koronaért csak hat fillért adnak a svajci tőzsdéken. Bármennyire átmenetinek lássék is ez a megdöbbentő áresés, még sem lehet mellette szó nélkül elmenni. Magyarország háború alatti izolált gazdasági élete az akkor is jelentékeny valutaromlást nem érezte valami túlságosan, mert behozatala oly csekély volt, hogy a semleges külföldnek fizetett árfolyamkülömböség Magyarország nemzeti vagyonát alig érintette. Akkor is az volt azonban az általános vélemény, hogy a valuta romlása csak izoláltság eredménye és miből Magyarországot felszabadul a gazdasági blokádnál, a kivétel azonnal éreztetni fogja valuta-javító hatását. Akadtak ugyan akkor is tisztább látó emberek, akik megjósolták, hogy a központi államok valutáját a blokádnak megszüntetése nemhogy javítani nem fogja, hanem újabb valutarombolásnak lesz okozója. Akkor, az optimizmus idejében kineveltük ezeket a sütemenlatókat, de az események sajnos őket igazolták. Megindult az áruforgalom, a kiéhezett közgazdaság mohón vetette rá magát a külföldi árukra, a vonatok vitték is be a gyarmatos lukszus áruk nagy tömeget, de ugyanakkor szállították kifelé az egyetlen számbajelölhető ellenértéket: a pénzt. Rövid pár hónap alatt rettenetesen mutatkozott a következmény, a belső forgalomban elfogyott a közgazdasági mechanizmus fűtő- és kenőanyaga: a pénz. Ez a nyomorúság érezhető ma is. A külső kereskedelemben pedig csakhamar felbukkant a másik baj: a magyar pénznek nem volt fizető ereje, a kereskedők hiába vitték ki a sok baurót, arut csak keveset kaptak érte. Számbevehető kivétel nincs és a közeljövőben nem is igen lesz. A behozatal leginkább használati cikkeket szállít, így a termelés nem kaphatja meg a rekonstrukcióhoz szükséges nyersanyagokat. Pedig erre lett volna szükség. Valahogyan szabályozni kellett volna a behozatalt, elsősorban nem a közvetlen fogyasztás érdekét, hanem a termelés érdekét kellett volna szem előtt tartani, vagy a közvetlen fogyasztásra kerülő cikkek behozatala mellett minden eszközzel a termelésnek szükséges anyagok importálásáról is gondoskodni kellett volna. Csak hogy közgazdasági politikáról a mai viszonyok között még csak beszélni is nehéz, a körülmények pedig sok szép tervnek lettek temetői. Így azután napról-napra fogy a közgazdasági élettereje, a javak pusztulóban s a letargiát még az a tudat sem vigasztalhatja, ami Németország közgazdaságát, hogy rövidesen jobb napokra virradunk, mert a gazdasági élet betegségeinek gyógyulását csak egyetlen orvostól, az időtől remélhetjük.

„Lefújták a papi nőtlenség — eltörlését”.

A Csiki Lapok 39. számában a hírek rovatában egy kis tudósítás jelent meg. Érdekes jelenség, hogy ez a nagyon lényeges kérdés még Csikmegyeig is eljutott. Azonban nem tudom, hogy a szíves tudósító az öröm, vagy a fájdalom hangján szólalt-e meg? Annyi bizonyos, hogy a papi nőtlenség eltörlésének ügyét nem a Gyulafehérváron összegyűlt néhány pap dönti el — még Erdélyre nézve sem — hanem a számtalan okon kívül, a háztartás nehézségei miatt elkeseredett, hivatól megrágalmazott, sokszor lenézett, megvetett alsópapság mondja ki a halált erre a korhadt intézményre. A papnak is bele kell illeszkednie a társadalmi élet gépezetébe, de nem úgy, mint eddig, hogy a társadalmi téren rája nehezülő munka között egész életét magánügyeinek tisztázásával töltse el. Állandóan az élet-szentségének igazságát keresse s még sincs igaza soha, hanem mutasson jó példát a megromlott társadalomnak mintaszerű családi életével is. Lehet erről beszélni pro és contra, de annyi áll, hogy nem egynehány öregedő pap intézi a collibátus sorsát a százaknak lelkében élő közös óhajattal szemben.

Ennek bizonyosságául közlöm a Kolozsváron megjelenő „Ujság” című napilapban megjelent vezércikket:

„A papi nőtlenség eltörlésére irányuló akció nem új keletű. Talán életbeléptetésével egyidejűleg iuduit meg ez ellen az antiszociális, hipokrita és önzésből fakadó, emberi szempontból is elítélendő rendszer ellen a küzdelem. De a mozgalom soha sem volt annyira mélyenjáró és olyan erős, mint napjainkban, mikor minden ember a társadalom tökéletessé tetelének magas és minden emberre egyaránt hasznos gondolatával foglalkozik.

Az emberpusztító világháború sok új gondolatot teremtett meg és sok álombaszendőrült eszmét vetett a felszínre. Ilyen többek között a papi nőtlenség eltörlésének kérdése is, mely egy idő óta élénken foglalkoztatja úgy a világot, mint az egyházi katolikus férfiakat. A papi nőtlenség eltörlését célozza s már évszázadok óta stagnáló mozgalom újjáélesztése tulajdonképpen a világiak köréből iuduit ki s örömdetes visszhangot keltett a római katolikus papság körében. Egy pár kivétellel Erdély római katolikus papsága ma már a mozgalom mellett áll. A rendelkezésünkre álló adatokból kitűnik, hogy

Erdély római katolikus papságának 70 százaléka a papi nőtlenség eltörlése mellett foglalt állást.

És ennek az állásfoglalásnak erejét csak emeli az a számottevő körülmény, hogy Erdély egész katolikus társadalmát osztatlanul mellettük áll. A progresszív gondolkozású papok teljes erejükkel fognak az új társadalmat megalapozó munkában részt venni. Hangjuk el fog hallatszani a süket füllő Rómáig is”.

Egy katolikus civil.

Az erdélyi buza veszedelme. Nincs a termésnek csirázó képessége.

A székelyföldi kirendeltség több gazda kérésére végzett csiráztatási kísérlet alkalmából arról győződött meg, hogy az idén igen csekély a buza csirázó képessége, több kísérletből vont átlag csak 50—60 százalékot mutatott. A buza csirázóképességének ily nagyfokú hanyatlása könnyen megérthető, ha visszaemlékezünk az aratás, hordás és cséplés idejében uralgó tartós és kiadós esőzésekre. — A rendkívüli esős időjárás alatt ugyanis a buzaszemek egy része a kalangyákba ázva, másik része pedig a cséplőgépből felszárazon raktározva — elvesztette életképességét. Ezen okból melegen ajánlja a kirendeltség a gazdák figyelmébe, a hogy a vetés előtt a mag csirázóképessége felől tájékozódjanak — csiráztatási próbát végezzenek s annak eredménye szerint cseréljék ki a vetőmagot, avagy a rendes menüiségnél többet vessenek el.

A próbacsiráztatás legbiztosabb eredményel akkor jár, ha azt a szokásos módon viragcserepekben, vagy itatóspapír között hajtjuk végre. Erre azonban 7—8 nap szükséges. Rövidebb uton, közvetlen a vetés előtt is, megéjthetjük a próbát, ha a vetőmagot vörös izzasig hevített vaskanalra téve úgy kezeljük, mint ahogy a kukoricát patogtatás alkalmával van szokásban. A csiraképes mag az izzó lapáton, mint az egészséges tengeriszem felpatog, a nem egészséges mag pedig minden hangjelzés nélkül elég.

Megkezdődnek a kisajátítások. Előkészületek az agrárreformra.

A K. T. megküldötte az agrárreform végrehajtására vonatkozó rendeletet Kolozsvárnak. Kisajátítatnak egészben az idegen (nem román) állam alattvalóinak tulajdonát képező összes ingatlanok, valamint mindazon ingatlanok, a melyeknek tulajdona 1917. évi november havának elseje után, a magyar kormányának az ingatlanok szabad forgalmát kormányozó rendeletei alapján szállott át a jelenlegi tulajdonosokra. Román állampolgároktól kisajátítható az összes megművelhető földbirtokokból az 500 kat. holdat meghaladó rész, községekben 30, városokban 10, kat. holdon felüli rész azon birtokokból, amelyek 1900-ik esztendő közötti 12 éven át haszonbérbe, vagy felesbe voltak adva. A rendelet szerint minden faluban, községi és minden megyében megyei földosztó bizottságokat kell alakítani, még pedig október hó első napjaiban. E bizottságok legfőbb felelővitali fóruma a kolozsvári „különleges tanács”, amelyet október hó 15-én állítanak fel. E legfőbb agrárbírószág ítélkezik és dönt végérvényesen a földosztás minden vitás kérdésében. A tanács tagjait a K. T. nevezi ki. A kisajátítást egy ujonnan alapítandó pénztintézet, az Agrár Bank fogja finanszírozni.

Uzlet a lejjal, milyen veszedelmet jelent?

A lei megdrágulásának okai különfélék. Leginkább az, hogy pénzes emberek összevásárolják a lei bankjegyeket, hogy a korona devalvációja esetére más valutájuk legyen. Persze arra nem gondolnak, hogy éppen ezen eljárásunk rontja le a korona árfolyamát, mert hiszen mindig magasabb árt hajlandók adni a leiért. A másik ok, amiért a lei árfolyama emelkedik az, hogy igen sokan üzérkednek vele, kereskednek, ahogy kereskedtek a háboru alatt az arannyal. Mesterségesen felverik a pénznek az árát, mert minél nagyobb hasznot akarnak. Végül pedig a lei emelkedésének igazi oka, hogy a kereskedelmi és ipari világnak árura van szüksége, melyet csak Bukarestben, vagy Galaczbán vásárolhat, ott pedig lei pénzzel kell fizetni. Tehát a kereskedők nyakra-főre vásárolják a leit, hogy árut szerezhessenek. Természetes, hogy mentől drágább a lei, annál drágább az áru is, amit végeredményben a közönség fizet meg.

Hogy milyen rendszabály kellene a helyzet javításához, azt szakemberek tudnák megmondani. Talán megegyezést kellene létesíteni az Osztrák-Magyar bankkal a román állam területén lévő koronabankjegyek értékének a garantálására. Valamilyen intézkedésre mégis szükség van, mert a lei pénzekkel való üzérkedés a korona lecsuszását jelenti. Ha a lei így drágul, akkor elérkezik a pénzünk tényleges és valóságos devalvációja, amely aztán koldusbotra juttatja a népet leginkább támogatásra szorult réteget.

A gyulafehérvári programbeszéd.

Maniu Gyula Gyulafehérvár választóközönsége előtt beszédet tartott s többek között a következőket mondotta: Az erdélyi románság hálas lehet a királyságbeliek áldozatkészségéért, hiszen nekik köszönhetik a nemzeti egység megvalósítását. De hálasnak kell lenniök a hatalmas szövetségesek iránt is, akik ezen cél megvalósítását elősegítették. Romániának be kell bizonyítania, hogy szabadelységénél fogva megérdemli nagy szövetségesek támogatását.

A román egység érdekében minden állami intézményt nacionalizálni kell. Ez azonban nem jelenti más népeknek elnyomását. A román népszuverénitása nem állhat ellentmondásban a demokrácia, a liberális elvekkel és nem nyomhatja el az együttdlakók tömegeit. Olyan irányban kell dolgoznunk, hogy senkinek se legyen miért panaszkodnia. És se vallásáért, se gondolatáért, se azért, mert más nyelvet beszél, senkit sem szabad üldözni.

Minden lakosnak, bármilyen vallásu legyen is, az állam teljes és egyenjogú támogatást biztosít. A szociális jogokat is mindenkire egyformán alkalmazni kell és senkinek jogait, személyes szabadságát, cselekvési körét csorbítani nem szabad. Egy modern állam nem lehet különleges hatalom, amely mások nyakára hág, hanem a lakosok együttes akaratának megnyilvánulása. Az államnak kötelessége lesz a gyengéket megvédeni az erősek kizsárolásával szemben.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Erős agitáció folyik Teck hercegnek magyar királlyá választása érdekében.** Magyarországon lankadatlan propagandát folytatnak Teck herceg trónra ültetése érdekében. Friedrich miniszterelnöknek a Dunántul tett utazásai alkalmával nagy tüntetések voltak Anglia mellett.

— **A cukor maximális ára.** A román kormányzótanács a cukor árát különként 25 K, nagyban Brassóból és Orsovából pedig 22 koronában maximálta.

— **Lisztkiosztás.** Hosszas várakozás után végre megérkezett egy 10 vagonból álló liszt szállítmány. A lisztből Gyergyószentmiklós 4, Békás 1 és Csikszereda 5 vagonnal kapott. A kiosztás csütörtökön megkezdődött. A nullás liszt kilója 5 kor., a főzölliszté 4 kor. 10 fillér és a kenyérliszté 2 kor. 50 fill. Egy-egy vagon mind a három nemből a közalkalmazottaknak jut, egy vagon főző és egy vagon nullás liszt az egyéb foglalkozásuaknak. Kenyérliszt ezuttal csak egy vagonnal érkezett. Ujabb szállítmány nemsokára érkezik, mely 10 vagonból áll és remélhetőleg olcsóbb lesz.

— **Temesvári mintakiállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt iparosok és kereskedők figyelmét, hogy a temesvári kamara folyó évi november hó közepén Temesvárott mintavásár kiállítást rendez.

— **Az angolok tevékenysége Erdélyben.** Bukarestből jelentik a Tempsnek: Az erdélyi újságok híre szerint nagy angol bankokból alakult konzorcium foglalkozik jelenleg azzal, hogy Erdélyben a lefontosabb ipari és kereskedelmi vállalatokat megszerezze, köztük a kőszén-, réz- és aranybányákat. Ugyanez a konzorcium legutóbb megvásárolta a nagyszombati bányát és a dicsőszentmártoni földgázgyárat. Román ipari körökben úgy vélekednek, hogy ha az angol bankok aktivitása ilyen arányokban halad tovább, nemsokára Erdélynek és a Bánátnak minden kereskedelmi és ipari vállalata kölföldi társaságok kezébe kerül.

— **Csak röviden és velősen.** A Dévai Takarékpénztár igazgatója az Erdélyi Egyesület részére kukoricát akart beszerezni. Utánjárásai közben egy brassói ismerőse, Ritter, táviratot küldött neki, melyben érdeklődik a feltételek iránt. A direktor, mint elsőrangú üzletember a következő táviratot küldte Ritternek: „Vennék egy vagon próbakukoricát mázsánként hatvan koronával. Gál”. Válasz: „Én is. Ritter”.

— **Záróra meghosszabbítás.** Marosvásárhelyről jelentik: A térparancsnokság rendeletére szombat este óta a főtéri kávéházak zárórája éjfél 1 óráig hosszabbított meg. Észreint az utcán való járás is szabad fél 2 óráig. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy városunkban a térparancsnokság a zárórát 11 órára korlátozta. A közönség érdekében óhajtott volna legalább a régi állapot fentartása.

— **Postai értesítés.** A központi postatáv. igazgatóság 3459—1919. sz. rendeletével megengedte, tekintettel a vidéki iskoláknak könyvekkel nehéz ellátását, hogy azok a postahivatalok, melyeknek a székhelyén cenzura működik; azokat az iskolai könyveket tartalmazó csomagokat, melyek szabályszerűen megcenzuráltak, felvehessék és továbbíthassák. A küldemény cenzurázásáról mindenkor feladónak kötelessége gondoskodni, — ugyszintén hivatalos csomagok is távollíthatnak. Könyvesomagok viteldija 1 leu 2 korona s minden további klg., vagy ennek töredéke 50 fillér. — Csomagokon értéknnyilvánítás nem lehet. — A szállítólevél díja 12 fillérről 24 fillérré emeltett fel, — s az utalvány ürlap díja 10 fillér.

— **A legujabb magassági rekord.** Roli Roland amerikai aviatikus, mint Newyorkból jelentik, leverte a magassági repülés világrekordját. Egy negyven lóerejű hadirepülőgéppel tizezeröttszáznegyvenkilenc méter magasságba emelkedett. A legnagyobb magasságban a termométer 43 fokot mutatott zérus alatt.

— **Három bikával több és egy arénával kevesebb.** A látványosságok sorozatában eddig páratlan eset történt a napokban Bayonna városban. Ugynevezett „coroida” volt hirdelve, amely alkalommal hat bikát ülnek meg. Megtörtént azonban, hogy az idő rövidsége miatt csakis három bikát áldoztak fel. A közönség erre elkezdett tiltakozni és követelte, hogy a belépti-díj felét fizessék vissza. Miután a követelésnek nem tettek eleget, rohammal elfoglalták az arénát és végül felgyújtották. Most Bayonna városában három bikával több és egy arénával kevesebb van.

— **Francia nőkivitel.** A „Le Progress” írja: A francia nők diadala. A francia nők a legbűszkébb szíveket is meghódították. A Times szerint 100.000 amerikai és 3600 portugál keltek egybe törvényes házassághoz francia nőkkel. Ha ez az arányszám a többi szövetséges csapatokra is áll, minden harminc katonára jut egy, aki tüzhelyéhez Franciaországból vezet csinos feleséget.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A méhek rablási hajlama.

A méz idény beszüntével a méhek minden helyet felheresnek, hol csak valami mézet éreznek és nem ritkán, egyik törzs a másiknak készletét támadja meg, hogy azt elrabolja. Külön rablófaj tehát nem létezik.

A rablásnak egyik fő ismertető jele, hogy a méhek becsapnak a megtámadott család röplyukán a nélkül, hogy a röpdeszken egy pillanatra is megállnának és a család körül sűrűgölgöző méhek száma szokatlanul fölszaporodik. A röplyuknál összefogozva gyorsan forogva verekednek s földre lehulva több hullát találunk, az ilyen családból kiröpülő méhek közül egyet-kettőt fogjuk el s ha gyomrában mézet találunk, biztos hogy rabolták. Ha ezt észleljük első teendőnk a röplyukat oly kicsinyre tennünk, hogy azon csak egy méh férhessen ki és be. Ha így sem tudja védeni magát akkor a röplyukat teljesen elzárva — rost szüvettel sötét helyre visszük 2—3 napig s helyére üres léppel felszerelt kaptárt nyitott kijárával alkalmazunk, mert ellenkező esetben az elvett család szomszédait fogják a rablók megtámadni oly rohamosan, hogy bármelyik család sem lesz képes visszaverni. A szomszéd családok röplyukait még ezen eljárásuk mellett is igen tanácsos megszükiteni. E közben kikutatjuk a rablócsaládot, mit a megtámadott előtt ostromló méhek belisztezése által könnyen felismerünk és a rablónak lakában dolgot adunk. Vagy a mézes lépein hasítunk késsel egy pár sebet, aminek helyrehozása a rablástól vissza vonja, vagy röplyukat korpával földjük el, hogy ezzel küzködjön, mely utóbbi esetben azonban más szelelőlyukról gondoskodjunk, hogy esetleg meg ne fuladjon. Naponta többszöri hidegvíz permetezésével a rablókat tartjuk távol a méhesüktől.

A rablást rendszeren anyátlan törzsek, vagy esetleg anyás, de az építményhez meg nem felelő gyenge népük, vagy ha hordási szünetek alkalmával dolgozunk a családoknál s ha mézeslépeket és mézes edényeket, eszközöket olyan helyen tartjuk, hol a méhek hozzájuk férhetnek, ha továbbá nappal etetünk s a mézet munka közben elcsöpegtetjük, vagy ha a hordási szünetek alatt pengtetünk s végül a kaptarak és kasok sűrű felállítása idézhetik elő. Anyátlan törzsek tehát a főhordás szünetével nem türendők — azaz, hogy sohasem — hanem eltávolítandók, vagy egyesítendőek szintén a gyengébb népük is.

A fekete színű sima potrohos méhek rendszerint hivatásos rablók — s szőrük a tolvaj-

ködés közben kopott le, többnyire a védekeső méhek tépik ki, majd testvéreik szagatják le róluk nagybuzgalmukban, mikor mézesen mennek haza. Azonban minden méh rabló lehet, ha arra alkalma nyílik.

A rablást előidézni könnyű dolog, de megakadályozni, ha már folyamatba van, mesteri munka és rengeteg méh pusztulása. Knnélfogva semmi munkával alkalmat ne engedjünk a méheknek a rablásra. ....y ...e.

A román katonai parancsnokság rendeleteire közöljük:

Nz. 4685—1919. szept. 5.

A legfelsőbb főhadiszállás, tudósító ügyszórtály. II. szakosztály.

A közlekedésre vonatkozó szabályok.

V. Az igazolványok ellenőrzése esetenként a fronthoz közeleső pontokon történik és a belterületen (mint fentebb jelezve volt) Dobrudzsába a dunai átkelési pontoknál az ó és új Dobrudzsza átkelési pontoknál a régi királyság és az új területek határainál (az idegen katonák és alattvalók számára) ugyint minden pontnál, helységnél, vagy vasuti állomásnál Dobrudzsában és az új területen, minden utas köteles az ellenőrző közegek felszólítására igazolványát előmutatni.

Azon utasok, akik a fentebb felsorolt előírás szerinti igazolvánnyal ellátva nem lesznek tartóztatnak és azon katonai parancsnokságok lesznek átadva, melynek körletében a szabálytalanság elkövetett. Az illetékes parancsnokság a tetteseket a román király O Felsége által kiadott és 1917. évi július 10-én kelt 13 számú és 1917. évi július 14-én kelt 14. sz. rendelete alapján további eljárás végett átadja.

Az ellenőrzés a felsorolt pontokon levő ellenőrző közegek, katonai állomásparancsnokságok, valamint minden Dobrudzsában és az új területeken levő községek rendőri és csendőri közegei által fog gyakoroltatni.

VI. Az engedélyek kibocsátása.

a) A II. alatti idegen alattvalók számára, kik az illető vonal körletében tartoznak, a következő parancsnokságok jogosultak a közlekedési igazolványokat kibocsátani: A nagyfőhadiszállás I., III., IV., V. hadtest, a 10. hadosztály, Popovics tábornok csoportja, beszarábiai területi parancsnokság, Lupescu tábornok csoportja, a 8. hadosztály, az erdélyi felügyelő zónaparancsnoksága és a bánáti zónaparancsnoksága.

A II. hadtest területén levő lakosok számára az utazási igazolványok a nagy főhadiszállás által fognak kibocsátatni.

b) A harmadik pont alatt való román alattvalók és idegenek számára, kik az illető vonal körletében tartózkodnak, a következő parancsnokságok jogosultak közlekedési igazolványokat kiadni: a) alatt felsoroltak, azonkívül az erdélyi csapatok parancsnoksága, ugyint az erdélyi csapatok parancsnoksága, bukovinai és erdélyi hadosztályok összes parancsnokságai.

c) Silistra-Calarasi és Turtucaia Oltenita helyi közlekedési igazolványokat e városok parancsnokságai adhatnak.

d) A lentebb felsorolt parancsnokságok illetékesek az utlevelek láttamozására 2. függék mintája szerint, azon utasoknak, kik idegen országba mennek és utuk a frontvonalon keresztül vezet; nagyfőhadiszállás 8. hadosztálya, az erdélyi csapatok parancsnoksága és egy az erdélyi csapatok parancsnoksága által felhatalmazott hadosztályparancsnokság.

Vezérkari főnök helyett:

Ciboski s. k., tábornok.

Tudósító osztályfőnök helyett:
V. Bianu s. k., alezredes.

Hirdetés.

Az Alcsiki Múmalom és Villamosmű R.-T. Múmalma Csikszentmárton, 1915. évi szeptember 15 től a közönség rendelkezésére áll.

GYÁRT: I. minőségű finom szitált liszteket, darát, zsemlekását, korpát, takarmány liszteket. :-: :-:

VETŐMAGOT TISZTIT Triörön. Házaknál lát vág és csépel motorral. 6-

Keresek egy ügyes kiárusító leányt, ki önállóan számol és üzletet vezet. Imre Elek, cukrász Csikszeredában. 2-3

Eladó egy teljesen jó karban levő kitünő hangu zongora.

Cim a kiadóhivatalban. 3-

VERESS SÁNDOR Dr. FOGORVOS

Rendel naponta délután 2—6 óráig. Csikszereda, Mikó-utca 34. szám.

Tisztelettel értesitem Csikszereda város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Csikszeredában, Rákóczi-utca 13. szám alatt

URI- ÉS NŐI CIPÉSZÜZLETET

nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban, a legszolidabb árák mellett elvállalok. — Szíves partfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel: 1-3

DOCZY JÓZSEF CIPÉSZMESTER. CSIKSZEREDÁBAN.

Két gyapjufésülőgép eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Kertemben levő 63 drb butornak való kórisfa eladó. Özv. Marton Ferenccé, Csikszentmárton. 1-3

Két fűszer- és rőfösüzlet berendezés eladó.

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

1-2

Eladó Csikszeredában, Szentlélek-utca 2. szám alatt egy jó karban levő gyapjufésülő-gép gyapjutépővel es egy ideál benzomotor teljes felszereléssel. 2-3

Értesítés!

Székely és Réti erdélyrészi butorgyár r. t. Marosvásárhelyt, előnyösen ismert cég, intézetünknel mintaszobákat

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvételnek. 31-

Agrár takarékpénztár r. t. fiókja Csikszereda.

Hirdetmény.

A csikbánkfalvi közbirtokosság Csobányospatakra hajló „Bolondos“ nevű mintegy 80 k. holdas kaszálásra is alkalmas legelő és 2300 k. hold legeltethető erdőből álló birtokának legeltetési joga 1919. évi október hó 30-án del előtt 9 órakor 1920. évi január 1-től kezdődő hat év tartamára Csikbánkfalva község-házánál nyílt árverésen berbe fog adatni.

Bővebb felvilágosítás a csikszentmártoni erdőgondnokságnál, vagy a közbirtokossági elnöknel szerezhető.

Csikbánkfalva, 1919. évi október hó 14-én.

Máté Ferencz,
k. birt. elnök.

Füstös Sándor,
k. birt. jegyző.

Szám: 592—1919.

mj.

Pályázati hirdetmény.

A csikvármegyei volt székely-határőrezredek alkotott községek székely lakosságának tulajdonát képező ruházati alap kezelésére alkotott alapszabály 39 §-ában írt jogkörömből kifolyólag az igazgatótanácsnak 553 - 1919. mj. számú határozata folytán Csikvármegye magánjavi igazgatóságánál rendszeresített **gazdatiszti és számvevői** állásokra az alább felsorolandó részletes feltételek szerint pályázatot hirdetek.

I. Gazdatiszti állás.**a) Minősítés.**

Gazdasági akadémiai végzettség s gyakorlati ismeretek igazolása.

b) Időtartam.

A gazdatiszt megválasztása életfogytiglan történik s nyugdíjazása vagy elbocsátása csak az erre vonatkozó szabályrendeletben megírt módon lehetséges.

c) Illetmények.

Évi fizetés 10000 korona, természetbeni lakás, ezenkívül 20 öl fenyő vagy bükk tűzifának a közelfekvő erdőségekből saját költségén való kitermelhetése, 6 nagy állatnak és 20 kis állatnak nyári legeltetési joga a megjelölendő közeli havasokon.

Joga van ezenkívül a gazdatisztnak négy évenként legföllebb két esetben ezer-ezer korona automatikus előlépéshez.

d) Jogosultság.

Az állás elnyeréséért azok folyamodhatnak, akik az alapszabályok 8. §-ában körülírt jogosultságukat igazolják. Az érvényben levő szabályok szerint mégis jogában áll a választásra illetékes hatóságnak, hogy szükség esetén a vagyonhoz való jogosultságtól eltekinthessen, vagy hogy amennyiben a jelen pályázat a kellő eredményre nem vezetne, az állást ideiglenesen szerződés útján töltsse be.

e) Határidő.

A pályázati kérelem benyújtásának határideje 1919. évi november hó 30-ának déli 12 órája.

II. Számvevői állás.**a) Minősítés.**

Az alapszabályok 49. §-a értelmében megkívánatik, a főgimnáziumi vagy főreáliskolai tanulmányok bevégezése és érettségi bizonyítvány, vagy ezen közep-tanodákkal egyenrangú kereskedelmi iskola, avagy megfelelő katonai tanulmányok bevégezése, továbbá az állam számviteli vizsga letétele.

b) Időtartam.

A számvevő megválasztása életfogytiglan történik s nyugdíjazása avagy elbocsátása csak az erre vonatkozó szabályrendeletben megírt módon lehetséges.

c) Illetmények.

Évi fizetése 8000 korona, 1600 korona lakbér. Joga van ezenkívül a számvevőnek négy évenként legföllebb két esetben ezer-ezer korona automatikus előlépéshez.

d) Jogosultság.

Az állásra a vagyonhoz való jogosultság kérdéséről függetlenül pályázhatnak mindazok, akik az itt felsorolt-kellékeken kívül a közhivatal viselését nek általános kellékeivel rendelkeznek.

e) Határidő.

A pályázati kérelem benyújtásának határideje 1919. évi november hó 30-ának délelőtt 12 órája.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg írta s úgy az általános hivatal viselési kellékek, valamint az itt felsorolt különös kellékek meglételét igazoló kérvényeket hozzám a kitűzött határidőn belül benyújtani szíveskedjenek.

Csikvármegyei magánjavak igazgatósága.

Csikszereda, 1919. évi október hó 2-án.

Dr. Gaal Endre,
igazgató.

1—2

Koresmárosok figyelmébe!

Mindenféle szeszes italok és pedig: rum, cognak, borsopró, likörök, tiszta 96°-os szesz, nagyban és kicsinyben jutányos árban kapható:

Rosenfeld Hermann szesztár-
tárában, Gyergyóditróban.

Vevők egy nap alatt vásárlásukat elintézhetik. Vasúti állomásnál kocsi állandóan a vevők rendelkezésére áll. Szíves pártfogásukat kérem. 1 4

Értesítés. Tisztelettel hozom tudomására egy helybeli, mint a vidéki közönségnek, hogy Bukarestből hazatérve, Csikszeredában Apaff Mihály-utca 29. szám alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

CIPÉSZ MŰHELYT

rendeztem be, hol elvállalok zsevró, box, borjú, vászon és színes bőrök-
ből új cipők pontos és csinosan való készítését varva is, valamint javításokat is verseny árak mellett. Céлом az, hogy a legjobb anyagból jó és tartós munkáimmal az igen tisztelt megrendelőim bizalmát, a lehető legkényesebb igényeknek megfelelően megnyerjem. Szíves pártfogást kérve, maradok tisztelettel:

Sántha Rudolf, cipésmester.

Az Ipartestülettel szemben.

1—3

Bor nagyban és kicsinyben.

Kicsinyben 1 liter 12 korona, nagyban vételnél árkedvezmény, Karda Gyulánál, Csikszeredán.

11—

Értesítés! Csikszeredában az ipartestületi vendéglő t 1919. évi október 5-én ünnepélyesen megnyitottam. Együttal b. tudomására hozom az igen tisztelt közönségnek, hogy kitünő konyha és jó samatu erdélyi borokról állandóan gondoskodva van. Szakképzettségem elég garancia, hogy minden követelményeknek teljesen megfelelek. — Vidéki kocsik és lovak elhelyezhetők az udvarban. Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Vass Béla, ipartestületi vendéglős.

3—4

**Nagyobb mennyiségű
ráf-, spáring-,
gatter- és gömbvas
kapható.** Érdeklődni lehet Szvoboda Miklós üzletében, Csikszeredán.

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy Apaffy Mihály-utca 8. szám alatt (Gal István-fele házban) a „Hutter“ szálloda átellenében

FÜSZERÜZLETET

nyitottam, amelyre a t. közönség nagybecsű szíves támogatását kérve maradtam

teljes tisztelettel: 5—5

Imre Árpád, Csikszereda.

Rőfös és fűszer üzletberendezés
(pultok és állványok) eladó.

Felvilágosítást nyújt Szében Antal kereskedő, Csiksesicsóban. 3 3

Fedélcserépet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nádat, cementcsöveket, kutgyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók

Nagymihály Sándor csikszeredai, tuznádi, sepsiszentgyörgyi és kézdívásárhelyi építési anyagraktáraiból. 63—

Egy jóforgalmu gőzhenger malom

családi okok miatt eladó. Értekezni lehet Békéscsabán a Békésmegyei Általános Takarékpénztári cégvezetőjénél, vagy a madéfalvi fűtőház főnökségnél. 3—3

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölesön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

74—